

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinshemii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 12

urn:nbn:de:bsz:31-103771

8, 11, 12. *ALIENO EXITIO*) Marcellin. 17, 1. aliorum exitio quid fortunis suis immineret, anxie cogitantes. Curtius supra 7, 11, 16. mox eadem in se patiendi alieni casus ostendebat exemplum.

8, 11, 13. *QUI PERCVLSI*) Imo quis percussus, pro quibus, nimirum faxis.

8, 11, 15. *ACRIVS QVAM CAVTIVS*) Panthea de viro suo apud Xenoph. lib. 7. *μυδ.* Non quid sibi accideret cogitabat; sed quibus facinoribus editis tibi gratificaretur.

8, 11, 20. *TYMPANA*) Id verisimile est ex Dionysio Baccho didicisse, qui apud eos regnavit, & vsus est in bello tympanis & cymbalis, tuba nondum reperta, ut scribit Diodor. Sic. 3, 10. [Adde Polyæn. 1, 1, 1.] Strabo autem lib. 15. tradit, in India nullam esse tibiam, nec aliud instrumentum musicum, præter cymbala, tympana & crotala. Arrianus vero Ind. 1, 19. Expeditionis, inquit, Dionysi in Indiam, *Νῆα* urbs India non obscuram monumentum est, tympana præterea & cymbala, quibus in præliis *Νῦ* sei videntur. Sed & postea tradit vers. 30. Indos utique vsque ad Alexandri in ea loca aduentum cum cymbalis tympanisque in pugnam ire solitos. Tiraquellus ad Alex. dies genial. 4, 2. Suidas in Tympana: Indi habebant tympana, quæ bombum quendam horribilem emittebant &c. Vide Lipsii Mil. Rom. 4, 10.

8, 11, 24. *MAGNÆ VICTORIÆ*) Palmerius in spicileg. & Madius victoriam hic pro dea habuerunt, sed recte vidit Acidalius non debere, cum statim sequatur de dea Victoria. Idem commentum eorundem, quo pro *satisfecit*, legebant ex Mss. q. *fecit*. sacrificandi significatu, retundit eo, quod inepte diceretur *facere sacrificiis* & *culus deorum*. Nec ipse tamen coniecturam, suo quoque auctori non nimium certam visam probo: *magno victor*; quasi diceret victoriam eam Alexandro magno constituisse, amissis iuuenum acerrimis. Ego locum integrum esse credo, si cum Pal. 1. & quibusd. Edd. legamus *diis: magnæ victoriæ sacrificiis & culta, diis satisfecit*. Habuit diis honores, sacraque fecit, quæ solebat in magnis victoriis. *culum victoriæ* vocavit tum ceteram magnificentiam in ostentanda ea, tum aras de quibus sequitur.

VICTORIÆ QVE) Idem factum & supra 8, 2, 32. Eius deæ imaginem numis quoque expressit, de quibus Lazius lib. 1. rer. Græcarum.

8, 11, 25. *SISOCOSTO*) Arriano 4, 5, 29. est *Sisicostus*. Popma. Sic apud Curtium quoque legendum coniciat quis ex variis. at alio Arriani loco 5, 3, 8. corrupte legitur *Sisicus*. *πρωτὸ Σισικὸς & Ἀρριανῶν οὐκ ἔστιν*. nisi legendum *πρωτὸ Σισικὸς ἢ Ἀρριανῶν*. nam eundem hominem intelligi neminem fugiet, qui utraque ea loca attentius contulerit.

8, 12, 1. *ECBOLIMA*) Arrianus 4, 5, 19. ante Aorni obsidionem *Embolima* (sic ipse appellat urbem) venisse Alexandrum scripsit. urbis huius nomen expressit etiam Ptolemæus. Raderus.

ERYCE) Diodorus 17, 86. *Aphricen* appellat, & fortasse binominis fuit. Raderus.

8, 12, 4. *AD TRAIICIENDVM*) Hæc ex Diodoro 17, 86. Curtius. Hinc, inquit, ad Indum progressus, naues quas à triginta remorum vsu triacontoras appellant, constructas, & fluvium ponte iunctum inuenit. Idem paucis etiam Arrianus 5, 1, 14. *Vbi ad Indum peruenit, pontem iam ab Hephæstione perfectum reperit, multaque minora nauigia, duas vero naues triginta remorum.* Sed quærit deinde 5, 1, 31, quomodo pons ille confectus fuerit: *Quoniam autem modo Alexander Indum annen ponte iunxerit, neque Aristobulus neque Ptolemæus, quas ego maxime socius sum scribunt, neque ego certi ali-*

quid affirmare ausim &c. Raderus. Pontis etiam mentionem facit Strabo lib. 15. ad Indum est alia ciuitas Pencilaitis, iuxta quam Alexander per pontem traiecit exercitum. Curtius pontis non meminit.

OMPHIS) Siculus 17, 86. permuratis duabus primis literis *Mophim* vocat, vter verius, haud dispicio, quod ex linguae cognitione pendet. Raderus.

PATRI) Qui fuit ille Taxiles, quem Diodor. 17, 86. scribit haerenti adhuc in Sogdianis Alexandro societatem armorum obtulisse: Arrianus 4, 4, 13. Indiae fines ingresso cum donis occurrisse. Id autem qua causa fecerit, in promptu est conijcere. quippe duorum potentissimorum regum armis pressus, ab externo rege praesidium sibi circumspiciebat.

8, 12, 5. **REGNARE SE VELLE)** Hoc genus reges *inferuientes* vocat Tacit. H. 2, 81, 1. *Eius nominis (regis) honorem pro magnis erga se regum meritis dare pop. Romanum consuevit*, Lilius 13, 11, 13. tradit. Cuius rei multa passim exempla.

8, 12, 6. **NE FIDEM VLLIVS)** Ita fere Syphax apud Liu. 28, 17, 6. vbi ex verbis, *nisi cum ipso coram duce, dele re cum.*

8, 12, 8. **PARATOS AD PUGNAM)** Dudum enim sic assuescerat suos. Apud Plutarch. Apophth. cap. 38. *explicatis iam aciei ordinibus, militem quendam videns amento hastile aptare, e phalange re inutilem eiecit, qui tum demum arma pararet, cum iis esset vitendum.*

8, 12, 9. **SIVE HOSTIS)** Sic Caesar Octavianus apud Dion. 46, 8, 34.

8, 12, 11. **LVI ELEPHANTI)** Arrianus 4, 4, 13. non tantum Taxili, sed vicinis quoque regulis, XXV. elephantos fuisse innuit. postea tamen 5, 1, 14. narrat ab vno Taxile dono missa ad XXX. elephantos.

PRECIOSVM ARMENTVM) Inde tradit Sacchinus in 5. hist. Soc. Iesu pag. 222. de Monopotaparum Indorum rege: *Vicissim e Consuluo sciscitauer, quantum auri, quantum agri e praediorum reliit, postremo quam multos boues. Quippe bobus apud eam gentem haud minus quam auro precium ferunt esse.*

8, 12, 13. **ET PORVS)** Graui eo tempore inter se conuentione dissidebant duo reges, Porus e Taxiles. Maximus Tyrius orat. 38.

8, 12, 14. **QVOD PATRI FVERAT)** Potest quidem ferri, & ferro: sed si examines acutius, fatebere non sic fuisse loquendum Curtio, si enim de proprio patris eius nomine accipis, apparet illud non recepisse nouum hunc regem: si de communi regum, *Taxile*; non magis patris eius fuerit, quam aui & proauis, & sic deinceps. imo nullius eorum fuit, sed ipsius vrbis, vt hic propemodum ducam scrib. *quod patriae fuerat*, non quin videam illud verbi non admodum hic quadrare: sed quia mihi verisimile fit, Curtium hic retigisse morem, quo apud nonnullas gentes regibus a praecipuis vrbibus inditur nomen. In re plane simili Tacitus 2, 56, 3. *Igitur Germanicus in vrbe Artaxata adprobantibus nobilibus, circumfusa multiudine, insignia regium capiti eius imposuit. ceteri venerantes regem Artaxiam consalutauer; quod illi vocabulum indiderant ex nomine vrbis.* Eoque pertinere arbitror, quod multos Armeniae reges hoc nomine reperimus. Sed & alibi in India hoc vsitatum. Apud Prasios vtique Strabo lib. 15. notat: *regem praeter proprium nomen quod a natalibus habet, de nomine vrbis Palibothrum appellari: quemadmodum e Sandrococtum, ad quem missus Megasthenes fuit.* Sic ergo & Taxilem ab vrbe Taxilis appellatum fuisse quis dubitet: adque id exemplum *Assacenos etiam Musicanosque reges nomen accepisse recte conuicit Reineccius in Indico regno.*

SEQUENTE NOMINE IMPERIVM) Quod apud complures populos

populos in usu fuisse, in Indice Iustini, voce *Reges* notauimus. Quibus licet accenscas Armeniorum *Ariaxias* ex antedictis: Farganorum *Achfidor*, & Persarum *Cosroes*, ex Elmacino 3, 4. Bauarorum *Cacannos*, ex Ioan. Bohemo de moribus gent. Sic à Turcis Seruicæ Despotas omnes vocatos fuisse *Lazaros*; Constantinopoleos Imperatores *Constantinos*, notat Leunclat. Pandect. histor. Turc. cap. 46. & capp. 51. 54. 68. 73. & 90. D. Basilius tradidit *Abimelech* commune fuisse Palaestinarum regum nomen. Tzetzes Chil. 5, 10. Ionum *Palmis*. Paul. Diac. hist. Langob. 3, 16. & Regino in Chronico, Langobardorum *Flauus*. Seruius ad Virg. Æn. 6, 529. Albanorum *Murrani*. Gregor. Turon. 4, 24. Hunnorum *Cabanus*, vel *Chaganus*. Qui autem ex eo quod apud Capitolin. cap. 5. Gordiano acclamatum fuit, nouo *Scipioni*, procoff. Africæ *Scipiones* vocatos fuisse asserunt, haud magis verum dicunt, quam qui Hispanorum Duces *Romulos* dictos contenderet ex Floro 2, 17, 15.

8, 12, 15. *IPSI, AMICISQUE*) Sic apud Tacitum 2, 57, 6. in consilio Nabathæi regis, coronæ aureæ magno pondere *Cæsari* & *Agrippinæ*, leues *Pisoni* & ceteris offeruntur. Quod discrimen hic etiam obseruatum fuisse puta. Apud Ægyptios tamen postea solis Regibus hic honor habitus est, donec Aristomenes per adulationem deferret eundem Agathocli. Polyb. 15, 29.

8, 12, 16. *ADIECIT*) Operam enim dabat, ut omnes homines beneuolentia superaret. Polyæn. 4, 3, 1. Gloriarî quin etiam solebat, à nullo se beneficiis victum, teste Seneca de benef. 5, 6, 1. Plutarchus cap. 103, narrat, huic ipsi Taxili in primo eorum congressu sua omnia offerenti respondisse: commendam tecum beneficiis, ne me superes benignitate. Ac muneribus acceptis multis (addit ibi Plut.) datisque pluribus, denique mille talentum argenti signati ei propinauit. (ἀποτίμη) Quæ re torsit amicis acriter &c. Idem Strabo lib. 15. adeo ut Macedones inuidia correpti dicerent: Quasi vero Alexander non habuisset quibus beneficeret, priusquam Indum traiceret.

8, 12, 18. *INVIDIOS HÔMINES*) Idem testatur Epigrammatographus quisquis ille est, anthol. 1, 85.

Ὁ φθόνος ἐστὶν ἡλικίον, ἔχθρ' δὲ π' ἔργων ἐν αὐτῷ,
 Τὸν δ' ἴδ' φθόνος αἶψ' ὀμύματα καὶ κροδῆν.
 Grande malum liuor, tamen est bonitatis in ipso
 Nonnihil, osorum lumina corque rotat.

Et quod eiusdem sententiæ monostichon:

Ὁ φθόνος αὐτὸς ἰαυτὸν ἰοῖς βλάβισσι δ' ἀμύλλῃ.
 Telis ipsa suis se domat inuidia.

Multa alia extant in anthol. αὐτῷ φθόνος. Sed hæc maxime huc faciunt. Accinit hic Pindarus Pyth.

Qui facultate alicuius tangitur abundantis,
 Infixit vlcus suo ante animo,
 Quam quæ seciem corde molitur assequatur.

Optime Alciatus finxit, depinxit & descripsit inuidiam cultu habituque fæminæ, quæ lucentibus oculis, pallenti viperam ore mandit, cor manu dextra gerit, scipionem sinistra è paliuro, seipsamque vulnerat. Cui hoc tetrastichon subiungit:

Squalida vipereas manducans fæmina carnes,
 Cuique dolent oculi, quæque sissim cor edit,
 Quam macies & pallor habent, spinosæque gestas
 Tela manu; talis pingitur inuidia.

Ad hæc multa Claudius Minos Alciati Scholiastes. Raderus. Respexit Alciati descriptio illud Ouidii Metamorph. 2, 776.

Pallor